

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

DHV1001 Produksjon

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

4 timers eksamen

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

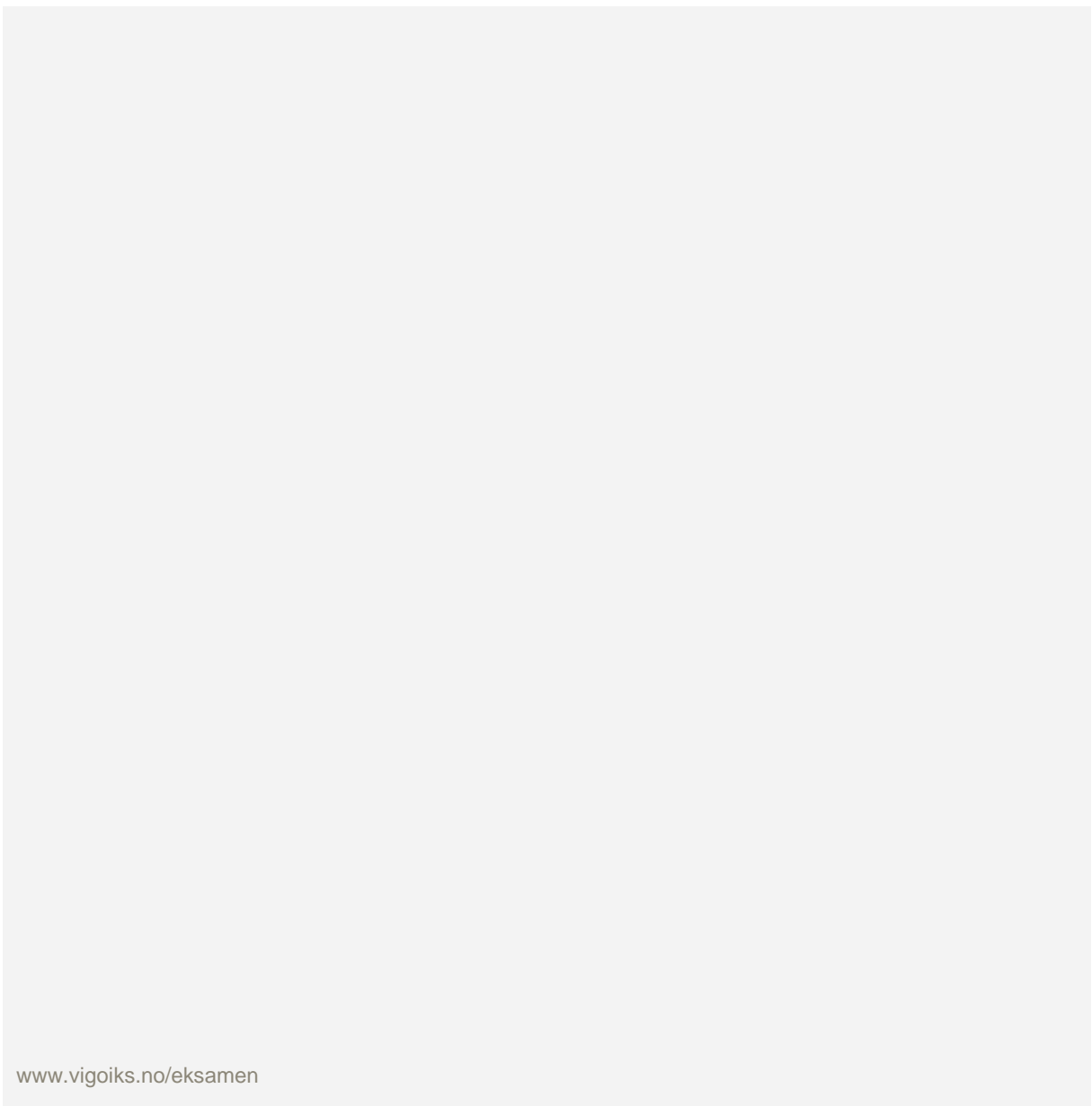
Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
<p><i>Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne:</i> Utvikle ideer til produkter og tjenester som grunnlag for egen produksjon og entreprenørskap i tråd med yrkesmessige behov</p>	<p>Kandidaten vurderer og drøfter ulike ideer, for så å velge ut en idé. Kandidatene begrunner og reflekterer rundt egen idé og viser god forståelse for de yrkesmessige behov.</p>	<p>Kandidaten viser og forklarer ulike ideer. Og utfører en av dem. Begrunner og forklarer ut ifra yrkesmessige behov.</p>	<p>Kandidaten presenterer en idé, og gjennomfører den uten å ta hensyn til yrkesmessige behov.</p>
<p>Visualisere egne ideer overfor kunder, brukere og andre medarbeidere</p>	<p>Kandidaten visualiserer egne ideer på en hensiktsmessig måte, og mestrer både informativ og detaljerte skissetegninger, arbeidstegninger og ulike digitale alternativer.</p>	<p>Kandidaten visualiserer ideer med enkle skisser og arbeidstegninger, og enkle digitale hjelpemidler.</p>	<p>Kandidaten kopierer og gjengir ideer ved enkle skisser og arbeidstegninger og bruk av enkle</p>

Konkretisere og begrunne egen idé, egen arbeidsprosess og eget produkt i forhold til etiske og estetiske normer, bestillinger og økonomiske, materielle og tidsmessige rammer for arbeidet	Kandidaten velger ut en idé, drøfter og er løsningsorientert. Kandidaten vurderer valgene sine ut fra de normer, bestillinger og rammer som er gitt i oppgaven.	Kandidaten viser og forklarer en idé, og vurderer arbeidet sitt ut fra de normer, bestillinger som er gitt i oppgaven.	Kandidaten beskriver og presenterer ideen på en enkel måte og tar liten grad hensyn til de normer, bestillinger og rammer som er gitt i oppgaven.
Bruke relevante faguttrykk i samtale og drøfting med kunder, brukere og kolleger	Kandidaten vurderer, velger ut og drøfter relevante faguttrykk ovenfor kunder, brukere og kolleger	Kandidaten forklarer og bruker faguttrykk i samtale med kunder, brukere og kolleger.	Kandidaten gjentar faguttrykk i samtale med kunder, brukere og kolleger.
Begrunne valg av produkt og arbeidsprosess i forhold til ulike interesser og samfunnets behov for produkter og tjenester	Kandidaten begrunner, vurderer og reflekterer rundt valg av produkt og arbeidsprosess. Drøfter valgene i forhold til ulike interesser og samfunnets behov.	Kandidaten begrunner valg av produkt og arbeidsprosess og vurderer ulike interesser og samfunnets behov.	Kandidaten beskriver valg av produkt og arbeidsprosessen. Presenterer noen interesser og samfunnets behov.
Gjenkjenne og lage enkle håndverksprodukter og tjenester relatert til ulike kulturer,	Kandidaten lager og vurderer enkle håndverksprodukter og tjenester. Kandidaten er kritisk til eget arbeid og drøfter disse relasjoner til	Kandidaten forklarer og utfører enkle håndverksprodukter og tjenester. Kandidaten viser forståelse relatert til ulike	Kandidaten kopierer og gjentar enkle håndverksprodukter og tjenester. Kandidaten gir beskrivelse av relasjonen til ulike kulturer,

håndverkshistorie og trender	ulike kulturer, håndverkshistorie og trender.	kulturer, håndverkshistorie og trender.	håndverkshistorie og trender.
Velge og bruke verktøy, materialer og teknikker på en hensiktsmessig og forsvarlig måte	Kandidaten drøfter og vurderer bruk av og velger ut verktøy, materialer og teknikker. Kandidaten mestrer å bruke disse på en forsvarlig måte.	Kandidaten forklarer valg av verktøy, materialer og teknikker og handler vanemessig i bruk av disse.	Kandidaten beskriver valg av verktøy, materialer og teknikker. Kopierer og gjentar bruk av disse.
Utføre grunnleggende håndverksarbeid ut fra egen arbeidsplan, i tråd med relevante kvalitetskriterier og gjeldende forskrifter om helse, miljø og sikkerhet	Kandidaten mestere grunnleggende håndverksarbeid ut fra egen arbeidsplan og helt i tråd med relevante kvalitetskriterier og gjeldene forskrifter.	Kandidaten utfører grunnleggende håndverksarbeid, handler vanemessig og i tråd med relevante kvalitetskriterier og gjeldene forskrifter.	Kandidaten kopierer og gjentar grunnleggende håndverksarbeid og tar i noen grad hensyn til relevante kvalitetskriterier og gjeldene regelverk.
Bruke farger og formelementer i praktisk arbeid for å skape bestemte uttrykk i produkter	Kandidaten drøfter, vurderer og begrunner valg av farger og formelementer. Kandidaten mestere å skape bestemte uttrykk i praktisk arbeid.	Kandidaten viser og forklarer bruk av farge og formelementer for å skape bestemte uttrykk i praktisk arbeid.	Kandidaten beskriver og presenterer bruk av farger og formelementer for å skape bestemte uttrykk i praktisk arbeid
Lage og bruke arbeidstegninger og	Kandidaten mestrer å lage og bruke	Kandidaten lager og bruker arbeidstegning og viser	Kandidaten kopierer arbeidstegning og lager

annen relevant dokumentasjon i arbeid med produktutvikling og produksjon	arbeidstegninger og vurderer og velger ut relevant dokumentasjon i arbeid med produktutvikling.	forståelse for annen dokumentasjon i arbeid med produktutvikling og produksjon.	annen dokumentasjon i arbeid med produktutvikling og produksjon.
Bruke og ta vare på materialer på en økonomisk måte og i tråd med retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet	Kandidaten mestere å bruke og ta vare på materialet på en hensiktsmessig og økonomisk måte. Kandidaten har god kunnskap og tar hensyn til retningslinjene for helse, miljø og sikkerhet.	Kandidaten viser evne til å bruke og ta vare på materiale og har forståelse for retningslinjer. Kandidaten har forståelse for retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet.	Kandidaten bruker og tar i noen grad vare på materialene og har oversikt over retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet.
Holde orden på arbeidsplassen og utføre daglig vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner	Kandidaten mestrer å holde god orden på arbeidsplassen og vurderer og utfører hensiktsmessige daglig vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner.	Kandidaten holder stort sett orden på arbeidsplassen og utfører daglig vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner.	Kandidaten holder noe grad av orden på arbeidsplassen og kan utføre noe vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner.
Vurdere eget arbeid som ledd i å kvalitetssikre og videreutvikle arbeidsprosesser og produkter	Kandidaten er kritisk, løsningsorientert og drøfter og vurderer eget arbeid som ledd i å kvalitetssikre og videreutvikle	Kandidaten handler vanemessig og forklarer eget arbeid som ledd i å kvalitetssikre og videreutvikle arbeidsprosesser og produkter.	Kandidaten beskriver eget arbeid som ledd i å kvalitetssikre og videreutvikle arbeidsprosesser og produkter.

	arbeidsprosesser og produkter.		
Eksperimentere målrettet med teknikker, form, farge, materialer og redskaper	Kandidaten eksperimenterer målrettet, reflekterer og er løsningsorientert i valg av teknikker, form, farge, materiale og redskap.	Kandidaten viser forståelse for å eksperimentere målrettet med teknikker, form, farge, materiale og redskaper.	Kandidaten eksperimenterer på en mindre hensiktsmessig måte med teknikker, form, farge, materiale og redskaper. Kandidaten kopierer og gjentar sitt arbeid.
Beregne materialer for bruk til egne produkter og tjenester	Kandidaten er løsningsorientert og mestrer å beregne materialer for bruk til egne produkter og tjenester.	Kandidaten viser forståelse for å beregne materialer til egne produkter og tjenester.	Kandidaten presenterer og kopierer beregning av materialer for bruk til egne produkter og tjenester.
Bruke digitale verktøy i praktisk arbeid med håndverksprodukter og tjenester	Kandidaten velger ut og mestrer bruk av hensiktsmessige digitale verktøy i praktisk arbeid med håndverksprodukter og tjenester.	Kandidaten kan bruke noe digitalt verktøy i praktisk arbeid med håndverksprodukter og tjenester.	Kandidaten viser enkel bruk av digitale verktøy i praktisk arbeid med håndverksmessige produkter og tjenester.

www.vigoiks.no/eksamen